

ΒΡΑΒΕΙΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ (1979)

ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗ
Οικογένεια

Όσιου Δωροθέου:

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ
166/2020

ΔΩΡΕΑΝ

ΕΚΔΟΣΗ
Π.Ε.ΦΙ.Π.

Όσιου Δωροθέου († 13/8):

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ*

«*Ἄν εἶχαμε ἀγάπη καί συμπαθοῦσαμε καί πονοῦσαμε τόν πλησίον μας, δέν θά εἶχαμε τό νοῦ μας στά ἐλαττώματά του... ἡ ἀγάπη θά σκέπαζε κάθε σφάλμα, ὅπως ἀκριβῶς ἔκαναν οἱ Ἅγιοι, ὅταν ἔβλεπαν τά ἐλαττώματα τῶν ἀνθρώπων*», λέει ὁ ἁββᾶς Δωρόθεος, καί συμπληρώνει: «*Μέ τήν μακροθυμία καί τήν ἀγάπη ἐλκύουν τόν ἀδελφό καί δέν τόν ἀπωθοῦν οὔτε τόν σιχαίνονται*».

Πῶς νά ἀγαπήσει ὁ στενόκαρδος, πῶς νά ἀγαπηθεῖ ὁποῖος δέν ἔμαθε νά προσφέρει χωρίς ἀντάλλαγμα, πῶς νά δεῖ τήν ἀλήθεια ὁποῖος βρίσκεται στό σκοτάδι. Γνωρίζουμε ἀνθρώπους, ἐνθουσιαζόμαστε, προβάλλουμε πάνω τους ὅλα τά καλά πού θά θέλαμε νά ἔχει ἕνας ἰδανικός σύντροφος ἢ φίλος – λές κι ἐμεῖς εἴμαστε τέλειοι – ὕστερα, ὅταν περάσει κάποιος χρόνος, ἀρχίζουμε τήν ἀποκαθήλωση. Ὅσα πρὶν δέν βλέπαμε ἢ τά δικαιολογούσαμε, τώρα γίνονται ἀφορμή κατάκρισης. Μᾶς ἐνοχλοῦν, θέλουμε νά τ' ἀλλάξουμε, ἐκφράζουμε δυσανεξία, ἰδίως γιά ὅσα ἀσυναίσθητα μᾶς θυμίζουν τόν ἑαυτό μας. Ἄλλοι ἀπό ἐμᾶς εἴμαστε ἀπό τήν ἀρχή μιᾶς σχέσης κλειστοί, φοβόμαστε νά ἀνοιχτοῦμε γιά νά μὴν πληγωθοῦμε, δέν δίνουμε, δέν παίρνουμε κι ὕστερα κατηγοροῦμε τόν ἄλλον πῶς δέν μᾶς ἀγάπησε.

Ἄν εἶχαμε ἀγάπη, θά ἀγαπούσαμε πρῶτα τόν ἑαυτό μας, δέν θά τόν εἶχαμε ἀφήσει στήν ἄγνοια τῆς ἐγωκεντρικότητάς του καί θά ἐρευνούσαμε καθημερινά τά δικά μας πταίσματα. Ἔτσι θά γνωρίζαμε πόσο φτωχοί εἴμαστε στήν ἀγάπη καί πῶς ἡ ὑπερβολική ἐκφραση συναισθηματισμοῦ πολλές φορές κρύβει μία νοσηρή ἐγωκεντρική αὐτοαναφορά. (Δέν συγκινοῦμαι ἀπό εὐγνωμοσύνη γιά τόν ἄλλον, ἀλλά ἀπό τόν ἴδιο τόν ἑαυτό μου, ἀπό τήν αὐτοεικόνα μου).

* Τό κείμενο βασίσθηκε στήν ΣΤ' Διδασκαλία τοῦ Ὁσίου Δωροθέου: «*Περὶ τοῦ μὴ κρίνειν τὸν πλησίον*» (Ἁββᾶ Δωροθέου, «Ἔργα Ἀσκητικά», ἐκδ. Γεράς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Καρέα, «Ἐτομασία», Ἀθήνα 1981, σελ. 186–203).

«Όσοι θέλουν νά σωθοῦν δέν προσέχουν καθόλου τά ἐλαττώματα τοῦ πλησίον, ἀλλά προσέχουν πάντοτε τίς δικές τους ἀδυναμίες καί ἔτσι προκόβουν». Ἄν γνωρίζαμε πώς εἴμαστε φτωχοί στήν ἀγάπη, δέν θά μᾶς ἐνοχλοῦσαν τά ἐλαττώματα τοῦ ἄλλου ἀλλά θά πασχίζαμε νά τόν καταλάβουμε κι ἀντί νά κατακρίνουμε τούς πάντες, τούς ἐγγύς καί τούς μακράν, θά μοιραζόμαστε τίς ἀστοχίες μας καί μαζί θά ἐρευνούσαμε τήν θεραπεία μας. Ὅσο βλέπουμε τίς ἀδυναμίες μας καί θλιβόμαστε, ταπεινώνεται ὁ ἐγωισμός μας καί βλέπουμε τόν ἄλλον συγχωρητικά, ἀγαπητικά, περιχωροῦμε τήν ἀδυναμία του, γιατί καταλαβαίνουμε πώς μπορεῖ νά εἶναι καλύτερος ἀπό ἐμᾶς. Ὅταν διαπιστώσεις τήν ἀσθένειά σου, δέν μπορεῖς νά κρίνεις κανένα, κλαῖς γιά τά δικά σου χάλια καί δέν κάνεις συγκρίσεις.

«Ἀλλοίμονό μου, γιατί σήμερα πέφτει αὐτός, ὅπως δὴποτε αὔριο θά πέσω ἐγώ». Ὅσο ταπεινώνομαι, τόσο κατανοῶ τήν ἀδυναμία τῆς ἀνθρώπινης φύσης καί δέν κρύβομαι κενόδοξα πίσω ἀπό τίς ἀρετές καί τά χαρίσματά μου [πού δέν εἶναι δικά μου, γιατί Ἄλλος (ὁ Θεός) μου τά δώρισε]. Δέν ὑπάρχει λογισμός, πειρασμός ἢ πτώση πού νά μήν μπορεῖ νά συμβεῖ καί σέ μένα «ἐν ἔργῳ, λόγῳ ἢ διανοίᾳ», γι' αὐτό σταματῶ νά κατακρίνω ὅποιον δὴποτε καί μόνο ζητῶ τό ἔλεος τοῦ Κυρίου. Σάν τόν ἀββᾶ Μωυσῆ θυμᾶμαι νά κρατῶ στήν πλάτη ἕνα καλάθι

«ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΟΛΥΤΕΚΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»

Τριμηνιαῖο δημοσιογραφικό ὄργανο τῆς
«Πανελληνίας Ἐνώσεως Φίλων τῶν Πολυτέκνων» (Π.Ε.ΦΙ.Π.).

Κωδικός Ἀριθμός Ἐντύπου: 001721.

Ἔτος 42^ο, ἀρ. φύλλον 166 — Ἀπρίλιος-Μάιος-Ἰούνιος 2020.

Ἀκαδημίας 78Δ — 106 78 ΑΘΗΝΑ.

Τηλ. 210-38.38.496, 210-38.22.586, FAX: 210-38.39.509.

E-mail: info@pefip.gr — Ἰστοσελίδα: www.pefip.gr

Α.Φ.Μ.: 090047658, ΔΟΥ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ.

Ἰδιοκτῆτης: Π.Ε.ΦΙ.Π.

ΙΔΡΥΤΗΣ: π. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ (ΜΗΠΑΛΛΗΣ),

Ἄγιορείτης Μοναχός († 2014).

Ἐκδότης: Ἀντώνιος Ε. Ἀντωνίου, τ. Διευθυντής Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς,

Πρόεδρος Π.Ε.ΦΙ.Π. — Ἡ «Ε.Π.Ο.» συντάσσεται ἀπό Ἐπιτροπή.

Διευθυντής Συντάξεως: Ἰωάννης Θαλασσινός, Ἀντιπρόεδρος Π.Ε.ΦΙ.Π.

τρύπιο, γιομάτο μέ ἄμμο. Γιά νά θυμᾶμαι πώς «οἱ ἁμαρτίες μου κυλοῦν καί πέφτουν πίσω μου καί δέν τίς βλέπω κι ἄρα δέν μπορῶ νά κρίνω τά σφάλματα τοῦ ἄλλου».

Μόνο μέ τήν μακροθυμία γινόμαστε κοινωνοί τῆς ἀγάπης, σωστοί μαθητές τοῦ Χριστοῦ, δεκτικοί τῆς χάριτος, πνεύματα ἐλεύθερα πού κοινωνοῦν τήν ἐλευθερία τῆς Θεότητος, Θεοί κατά χάριν. Μόνο μέ τήν ἀγάπη πού εἶναι «μακρόθυμη, εὐεργετική κι ὠφέλιμη, τήν ἀγάπη πού δέν ζηλεύει, δέν καυχίεται, δέν εἶναι περηφάνη, δέν κάνει ἀσχήμιες, δέν ζητεῖ τό συμφέρον της, δέν ἐρεθίζεται, δέν σκέφτεται τό κακό γιά τούς ἄλλους, δέν χαιρέται, ὅταν βλέπει τήν ἀδικία, ἀλλά συγκαίρει, ὅταν ἐπικρατεῖ ἡ ἀλήθεια. Ἡ ἀγάπη ὅλα τά ἀνέχεται, ὅλα τά πιστεύει, ὅλα τά ἐλπίζει, ὅλα τά ὑπομένει».*

Ὅλα μᾶς τά ἔχει πεῖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, μά κάνουμε πώς δέν καταλαβαίνουμε κι εἴμαστε ἀναπολόγητοι ὅσοι παριστάνουμε τούς Χριστιανούς. Μᾶς ἀποκάλυψε μέσα ἀπό τήν θεοπτία του ὅλο τό μυστήριο τῆς σωτηρίας μας, μᾶς παρέδωσε τήν ἐμπειρία τῆς πρώτης ἀποστολικῆς κοινότητας. Ὅμως, δεμένοι στά πάθη καί τήν τυφλότητά μας ἐξακολουθοῦμε νά ψάχνουμε διαρκῶς δικαιολογίες, ἀρνούμεθα τίς εὐθύνες μας, ὑποφέρουμε, πέφτουμε, ἀπελπιζόμαστε καί πολλοί ἀπό ἐμᾶς τελειώνουμε τό βίο μας χωρίς νά ἔχουμε ἀγαπήσει...

(Πηγή: http://agiosgeorgiosavras.blogspot.com/2020/05/blog-post_63.html).

* Ὁ «ῦμνος» τῆς ἀγάπης (Ἀπόστολος Παῦλος): «Ἐάν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καί τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δέ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἤχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. Καί ἐάν ἔχω προφητεῖαν καί εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καί πάσαν τὴν γνῶσιν, καί ἐάν ἔχω πάσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δέ μὴ ἔχω, οὐδέν εἰμι. Καί ἐάν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καί ἐάν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καθήσομαι, ἀγάπην δέ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φουσιούται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἐάντης, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαιρεῖ ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγκαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει· εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθῶσονται· εἴτε γλώσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις καταργηθήσεται. Ἐκ μέρους δὲ γινώσκομεν καί ἐκ μέρους προφητεύομεν ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται...

»Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη». (Α΄ Κορ. 13, 1-13).